



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

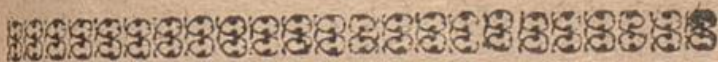
In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Capvt III. De requisitis in confeßario, post auditam confessionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572



CAPVT III.
DE REQUISITIS IN
Confessario, post auditam Confessionem.

ARTICVLVS I.

De Sigillo Confessionis.



VBIVM est: quid sentiendum sit de obligatione seruandi sigillum, seu secretum confessionis. Respondeo tantam esse obligationem seruandi sigillum Sacramentale, (seu non reuelandi audita in confessione) vt in nullo vnquam casu siue directe, siue indirecte illud, sine consensu formali, & expressio poenitentis frangere liceat. Ita omnes Theologi communiter, quorum mens vt melius percipiatur.

Nota 1. non cadere sub sigillum Sacramentale, nisi quod ex Sacramentali confessione cognitum est, & quatenus per eam cognitum est. Vnde qui nouit aliquid, etiam alia via quam per confessionem, a qua potest id reuelare, ac si per confessionem illius notitiam non haberet. Ex quo infertur, Paphum posse repellere à communione, eum quem extra confessionem, & per confessionem nouit esse publicum concubinarium; modo ad id non utatur scientia per confessionem habita.

Nota 2. sub sigillum Sacramentale cadere, tum omnia peccata mortalia, tam in genere, quam in specie, tum omnia peccata venialia in specie, tum ea quae ad explicationem peccatorum adducuntur, & si non sint peccata. Vnde frangit sigillum qui dicit, Petrum sibi confessum esse homicidium, aut peccatum aliquod mortale, in genere. Item qui dicit, Petrum sibi confessum esse leue mendacium, non autem si dicat tantum, sibi venialia confessum esse.

F 2

Item

Item qui dicit, Petrum esse spurium, vel pauperem, si id non nouit nisi ex confessione Petri, & ipse Petrus id declarauit ad manifestandum aliquod peccatum. Si tamen horum aliquid ex alia occasione detegitur in confessione id non obligat ad sigillum Sacramentale, & si ad secretum naturale, iuxta rei grauitatem, obligare possit.

Nota 3. & si ex communi sententia, non frangat sigillum qui dicit, ego in confessione audiui tale peccatum mortale, modo audientes non possint venire in notitiam illius, qui eiusmodi peccatum confessus est; non tamen vacare periculo, de auditis in confessione, sine necessitate sermonem habere, maxime coram secularibus, qui facile inducuntur vt credat, eiusmodi sermocinationibus eorum peccato periculo euulgationis exponi; sicque non sine causa à confessione retrahuntur. Quare nullo modo ferendi sunt verbosi illi confessarii, qui passim quæcunque per confessiones didicerunt effutiunt; nam & si peccatores non nominent, interdum tamen ex circumstantiis intelligi potest, quinam illi sint, quorum peccata incautè produnt.

Nota 4. ad sigillum Sacramentale teneri tum Sacerdotem, qui excepit confessionem, tum eos qui casu, aut ex necessitate, aut ex malitia audiunt aliquod peccatum, quod in confessione declaratur. Quia talis cognitio, eum ex Sacramenti confessione habeatur, ad sigillum obligat. Vnde quando in naufragio aliquis alta voce peccata sua confitetur Sacerdoti, alii omnes qui peccata eius audiunt, tenentur ad sigillum Sacramentale: ita vt neque cum Sacerdote, neque inter se de iis colloqui possint. Et similiter quando quis per interpretem confitetur peccata sua, ipse interpret tenetur ex communi sententia, sigillum seruare; eo quod pœnitens ei peccata sua non manifestat, nisi in ordine ad absolutionem Sacramentalem.

Nota 5. obligationem sigilli Sacramentalis transire etiam

etiam ad eum, cui confessarius ex malitia, vel imprudentia alicuius confessionem reuelat: quia cognitio quam comparat de peccatis illius, ex ipsa confessione, saltem mediatè, oritur. Si tamen reuelatio illa fiat ex consensu pœnitentis, consilii petendi causa, quidam dicunt ex ea non oriri obligationem sigilli Sacramentalis, sed tantum secreti naturalis. Verum oppositum, cum communi sententia, tenendum est: quia licentia pœnitentis non dat confessario nouam cognitionem peccatorum ipsius extra confessionem, sed tantum facultatem extendendi ad aliam personam, consilii capiendi causa, eandem notitiã quam per confessionem habuit. Quare hæc cum suo onere transit ad consiliarium.

Nota 6. consiliarium contrahere obligationem sigilli, quando ab ipso pœnitente quoad dubia aliqua consulitur, in ordine ad confessionem illi postea faciendam. Iam enim talis manifestatio videtur inchoatiue spectare ad confessionem ipsam, ad que sub idem sigillum cadit. At si consulatur in ordine ad confessionem alteri faciendam, quidam putant peccatum ea occasione ei reuelatum, non cadere sub sigillum Sacramentale. Quia non cognoscitur ex confessione, nec per confessionem, sed ante illam. Oppositum tamen magis aliis placet, quia non minus in hoc, quam in precedenti casu manifestatio peccatorum fit in ordine ad confessionem; & qui consulitur gerit quodammodo vicem confessarii, dirigendo pœnitentem ad dignam susceptionem Sacramenti, & eatenus participando vsum clauis scientiæ.

Nota 7. pœnitentes non teneri sub sigillo Sacramentali seruare peccata, quæ in confessione manifestarunt; quia quod ipsimet sua peccata reuelent, confessio inde odiosa iis reddi non potest. Licet autem quæ iis a confessario dicuntur, sub secreto naturali interdum, pro rei grauitate, seruare debeant, non tamen sub sigillo Sacramentali; cum huius obliga-

tio soli confessioni peccatorum, adeoque in gratia solius pœnitentis, ne illius peccata detegantur, ex communi Ecclesiæ sensu adiuncta sit.

Nota 8. fas esse pœnitenti agere cum suo Confessario, de confessione præterita, non petita eius licentia. Cùm tamen vice versa non liceat confessario loqui cum pœnitente, de auditis in præterita confessione, sine expressa illius licentia. Licet enim secretum tunc propriè non violetur, quia pœnitens id novit de quo agitur, violatur tamen sigillum Sacramentale, quatenus per hoc inducitur gravis obligatio non loquendi alteri de re audita in confessione, siue rem eam ignoret, siue non. Cæterum pœnitens eo ipso quod cum confessario loquitur de rebus confessis, censetur illi dare facultatem expressam de iis similiter cum eo agendi, adeo ut non teneatur confessarius tunc novam, & distinctam licentiam, cum eo de præterita confessione loquendi, petere. Verùm caueat confessarius ne limites concessæ licentiæ excedat, non enim potest loqui cum pœnitente, nisi de iis peccatis confessis quæ ipse pœnitens illi proponit. Vnde si de aliis loquendum iudicat, licentiam obtinere debet.

ARTICVLVS II.

De vsu notitiæ per confessionem acquisitæ.

DVBIVM est 2. an vti liceat, sine licentia pœnitentis, notitia confessionis ad directionem actuum exteriorum, modo id fiat sine reuelatione directa, vel indirecta sigilli Sacramentalis. *Respondes 1.* negari non posse, quin aliquis vsus notitiæ per confessionem partæ, licitus sit. Quis enim eos confessarios damnet, qui ex confessionibus auditis occasionem sumunt doctos consulendi, vel libros de casibus conscientie accuratius euoluendi, ut hac via doctiores euadant, & ad regendas animas aptiores? Quis vitio vertat confessario, quod per confessiones addiscens, quibus

quibus artibus homines in peccata pertrahantur; ipso alieno periculo cautiore fiat? Certè tantum abest ut talis usus vituperandus sit, quin potius ab omnibus confessariis omnino amplectendus videtur, modo absit periculum, ut dixi, violationis sigilli. Quia ex vna parte non est iniuriosus pœnitenti, & ex alia non parum utilis est confessario.

Respondeo 2. non videri illicitum uti notitia confessionis, ad faciendum aliquid, vnde adstantes conii-ciant, pœnitentem confessum esse crimen aliquod, cuius ipsi conscij sunt, dummodo alij rei ignari, tale quid ex eo facto suspicari non possint. Probat, nam quando v. c. audio confessionem concubinarij, ei-que Eucharistiam ministro pœnitente concubina, hæc merito ex meo facto suspicari potest, concubinarium mihi declarasse peccata omnia, quibus no-uit eum contritum esse. Nemo autem hætenus dixit, nefas esse audire confessionem pœnitentis, ei-que Eucharistiam administrare, coram conscio criminum illius, aut sigillum sacramentale eo facto violari. Quod si confessionis, & Eucharistiæ Sacramenta in iis circumstantiis licite administrantur, cur non similiter fiet licite aliquid aliud, ex quo soli criminis conscij suspicari possint, me illius notitiam ex confessione accepisse?

Hinc quando aliqui in necem Sacerdotis conspirarunt, si ille ex vnius confessione talis conspirationis certior fiat, multi Authores existimant, eum licite posse fugere, & si criminis socij ea fuga in suspensionem venturi sint, cõiurationem ei in confessione fuisse detectam; modo alij rei ignari, tale quid inde conicere nequeant.

Respondeo 3. ex statuto Clementis VIII. prohibitum esse tam Superioribus Regularium pro tempore existentibus, quàm confessariis qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, ne ea notitia; quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Vnde collige, nefas esse Superiori aliquem amouere ab officio, vel ad alium locum transferre, vel ei Eucharistiam denegare, aut simile quid facere, ob peccatum in confessione auditum; & si nulla prater pœnitentem suspicari possit, id ea de causa fieri. Quia non modo illicitum est verbis, aut factis peccata in confessione audita aliis reuelare, sed etiam ipsi pœnitenti extra confessionem tacite exprobrare, quod in dictis casibus fieret; cum hoc modo confessio valde onerosa, & exosa reddatur. Imo hinc merito inferiores occasiones sumerent, grauiora peccata reticendi in confessione, si scirent se propter illa posse extra confessionem officio priuari, aliudve damnum incurrere.

Collige 2. non licere Superiori vti scientia per confessionem habita, ad impediendum ne inferior peccatum aliquod perpetret, & si ille solus intelligat, id fieri ob peccatum in confessione declaratum, neque inde aliud damnum ipsi obueniat. Vt si superior sciens ex confessione, aliquem nocturne Monasterio egredi, curet muros arctos, aliquo castro colore: quia v. c. fusibus hinc facile aditus patere potest. Cum enim pœnitens intelligat, vt supponimus, id ipsius causa fieri, negari non potest quin simul iudicet sibi eo facto peccatum confessum tacite exprobrari, meritoque suspicetur superiorem alias si occasio tulerit, cum maiori ipsius grauamine, vt ad eum priuandum officio, notitia confessione parta vsurum. Quare cum talis suspicio satis rationalis videatur, meritoque pœnitentes a confessione auocare possit, conseqvens est Superiorem notitia confessionis, ad dictum effectum vti non debere, nec inculpate posse. Maxime cum id menti Clementis, & reuerentiæ Sacramento debita magis consentaneum videatur. Poterit tamen Superior petere facultatem a pœnitente, vt vti scientia confessionis ipsius, ad talem effectum, si id necessarium iudicet ad emendationem illius. Quam si dare nolit, sine

ab. o.

absolutione dimittendus erit, utpote ad illam malè dispositus.

Nota quod diximus de superioribus Regularibus, ad seculares æquè extendendum esse, cum Clemens VIII, prædicto statuto, non tam nouum aliquod ius posituum constituat, quàm quid ex ipso iure naturali, & diuino, posita institutione Sacramenti pœnitentiæ, sequatur, declaret. Vnde Parochus tenetur dare Eucharistiam petenti, & si ex confessione sciat eum ad eam recipiendam malè dispositum esse, tenetur assistere illius matrimonio, quem via confessionis nouit occulto laborare impedimento, &c.

ARTICVLVS III.

De defectu in audienda confessione commisso.

Ubi est 1. quomodo se geret confessarius, qui post confessionem aduertit se grauem aliquem defectum in ea commisisse. Ad hoc breuiter respondeo per sequentia.

In primis confessarius post datam absolutionem, aduertens se aliquem à censuris inualidè absoluisse, debet petere facultatem ab iis absoluedi, ac deinde absentem absoluere. Hæc enim absolutio in eo distinguitur à Sacramentali, quod nec præsentiam subiecti, nec dolorem necessariò in eo exigit.

Deinde si confessarius aliquem à casibus reseruat, defectu potestatis inualidè absoluit, non potest obtenta facultate eum absentem absoluere, cum absolutio absenti collata inualida sit, ex dictis præcedenti opusculo; sed debet, si commode potest, ab eo facultatem petere, ut cum ipso de præterita confessione loqui possit, eaque obtenta illum de commisso errore monere.

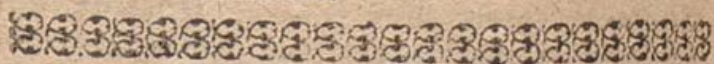
Rursus si confessarius sufficienti iurisdictione præditus, inaduertenter pœnitentem sine absolutione peccati mortalis dimisit, & statim talem defectum

Es

aduer-

aduertit, quamdiu pœnitens non longè ab eo distans, genibus flexis orat, quidam dicunt sic distanti abolutionem posse impendi, quia voluntas habitualis obtinendi absolutionem adhuc in eo perseverat. Non tamen dubito quin tutius sit pœnitentem tunc vel aduocare, vel adire, ei que absolutionem impedere.

Præterea non tenetur confessarius per se restituere, quando pœnitentem non monuit vt restitueret, cum ex officio confessarii non teneatur procurare bonum creditoris, sed salutem pœnitentis promouere. Imò & si confessarius bona fide dixerit, non esse restituendum, nec possit pœnitentem monere, restituere non tenetur. Si tamen ex culpa lata, vel ex ignorantia crassa monuit restituendum non esse, tenetur restituere, nisi opportunè moneat pœnitentem vt restituat. Quia sic ex graui culpa, est causa damni creditori illati.



OPVSCVLVM III.

DE CENSVRIS ECCLESIAE.

CAPVT I.

DE CENSVRIS IN GENERE.

ARTICVLVS I.

Quid, & quotuplex sit censura, & à quo infligi possit.



DVBIVM est: quid sit censura. Respondeo censuram hoc vel simili modo posse describi. Censura est poena spiritualis per quam delinquens quorundam spiritualium bonorum vsu priuatur. Quod vt clarius intelligas.

Nota 2.